

Eroauttamisella kohti sovinnollista eroa ja yhteistyövanhemmuutta -kokonaisuuden kehittämistyö Keski-Suomessa

Sari Paananen

Eroforum ja Erorukkanen ovat luoneet pohjan Keski-Suomen LAPE eroauttamisen kehittämistyölle. Eroforum on eroauttamisen ympärille käytännön tarpeesta vuonna 2016 syntynyt, laajalti eri eroauttajatahoja kokoava verkosto. Se kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa. Verkostoon kuuluu varsinaista eroauttamistyötä tekeviä toimijoita julkiselta sektorilta, seurakunnasta ja järjestöistä sekä tuomioistuimesta. Julkisista palveluista mukana on kaksi maakunnan perheneuvolaa, lapsioikeudelliset palvelut, lastensuojelu ja Keski-Suomen käräjäoikeus. Seurakunnasta mukana on perheasiainneuvottelukeskus. Järjestöistä mukana on mm. Keski-Suomen Ensi- ja turvakoti. Eroforum toimii verkostona, jossa toimijat jakavat kokemuksiaan sekä kehittävät eroauttamistyötä. Tavoitteena on vaikuttaa ehkäisevästi erotilanteiden eskaloitumiseen ja edistää sovinnollista eroa ja yhteistyövanhemmuuden jatkumista.

Erorukkanen on pieni työryhmä, joka kokoontuu tarpeen mukaan. Erorukkanen edistää asioita konkreettisesti käytännön tasolla. Erorukkasessa on edustajat kahdesta perheneuvolasta, lapsioikeudellisista palveluista, käräjäoikeudesta, Keski-Suomen ensi- ja turvakodilta sekä seurakunnan perheasiainneuvottelukeskuksesta. Erorukkanen on esim. ottanut kantaa uuteen Lapsenhuoltolakiin. Lape-kauden aikana Erorukkasen työskentely on kohdistunut pääasiassa erokoulutussarjan järjestämiseen.

Eropalveluiden kartoitus oli Keski-Suomessa luontevaa tehdä Eroforumin kautta. Apuna käytettiin myös sähköistä palveluohjauksen välinettä, Perhekompassia. <https://www.jyvaskyla.fi/perhekompassi>. Perhekompassiin on koottuna mm. sähköisiä linkkejä eroauttamistyöhön. Keski-Suomessa toimii kuusi alueellista perheneuvolaa. Jyväskylän perheneuvola suurimpana palvelee Jyväskylän lisäksi kahdeksaa muuta lähikuntaa. Seurakunnan perheasiainneuvottelukeskus palvelee 19 kunnan alueella. Yksilötyön lisäksi sekä perheneuvoloissa että perheasiainneuvottelukeskuksessa on erilaista ryhmämuotoista toimintaa lapsille, vanhemmille ja koko perheille. Kartoituksen yhteydessä päivitettiin lastenvalvojien yhteystiedot kunnittain. Keski-Suomen Ensi- ja turvakoti tarjoaa mm. Ero lapsiperheessä työn kautta apua ja tukea erotilanteisiin. Lisäksi kartoituksessa koottiin keskeisimmät eroauttamisen valtakunnalliset linkit ja chat-palvelut. Eropalveluiden kartoitus koonti tallennetaan muun muassa hankkeen kotisivuille. Familyroom on Lape-työn tuloksena syntynyt yhteiskristillinen digitaalinen palvelualue, joka kokoaa kristillisten seurakuntien lapsi- ja perhetyön palvelut ja toiminnat: <https://www.familyroom.fi/>. Se edistää näin myös eropalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta.

Osana Lape-työtä on järjestetty useamman koulutuspäivän erokoulutussarja erotilanteessa olevia lapsia ja heidän perheitään kohtaaville. Koulutuspäivien tavoitteena on toimijoiden eroauttamisosaamisen vahvistaminen ja lisääminen sekä verkostoitumisen edistäminen. Koulutuksiin ovat olleet tervetulleita niin varsinaista eroauttamistyötä tekevät kuin perustason toimijat. Yksi koulutus oli myös avoin kaikille asukkaille. Koulutukset on

suunniteltu ja toteutettu monitoimijaisesti Eroforumin ja Erorukkaseen osallistuvien tahojen yhteistyönä, mikä osaltaan on lisännyt näiden toimijoiden verkostoitumista ja toinen toisensa tuntemista. Lape-kauden aikana osallistujille maksuttomia koulutuspäiviä on pidetty kolme ja neljäs on suunnitteilla kevääksi 2019.

Jatkossa on edelleen syytä miettiä Eroforumin kokoonpanoa ja laajentaa se maakunnalliseksi esimerkiksi niin, että kaikki maakunnan perheneuvolat on edustettuina verkostossa. On myös tarpeen kirkastaa Eroforumin tehtävää ja miettiä keinoja eroperheitä kohtaavien yhteistyön tiivistämiseksi. Varsinaista eroauttamistyötä tekevien tahojen erityisosaamisen hyödyntämistä perustasolla, esimerkiksi perhetyössä, varhaiskasvatuksessa ja koulussa, tulisi entisestään vahvistaa.